

Správa o výsledku kontroly štrukturálnych fondov programového obdobia 2004 – 2006 Európskeho fondu regionálneho rozvoja v Meste Handlová

Kontrolná akcia bola vykonaná v zmysle Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť, či finančné prostriedky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠR SR“), poskytnuté na financovanie programov štrukturálnych fondov boli použité v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná, relevantnými predpismi a pravidlami EÚ a SR a kontraktárnymi záväzkami.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

- charakteristika konečného prijímateľa, projektu a zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“),
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami EÚ a ŠR SR,
- monitorovanie priebehu projektu, vyhodnotenie indikátorov projektu, publicita a kontroly vykonané kontrolnými orgánmi.

Kontrola bola vykonaná v meste Handlová, Námestie baníkov 7, 972 51 Handlová (ďalej len „mesto“ alebo „konečný prijímateľ“), ktoré bolo konečným prijímateľom finančných prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a prostriedkov ŠR SR poskytnutých pre Sektorový operačný program Priemysel a služby, za celé obdobie implementácie a financovania kontrolovaného projektu. Realizácia projektu prebiehala od 01.07.2005 do 31.12.2006.

Všetky sumy uvedené v správe o výsledku kontroly boli prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,1260 Sk.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika konečného prijímateľa, projektu a zmluvy o poskytnutí NFP

Mesto bolo zriadené ako samostatný územný samosprávny a správny celok SR s právnou subjektivitou. V rámci projektu „Podpora malého a stredného podnikania v meste Handlová“ (ďalej len „projekt“) vybudovalo podnikateľský inkubátor, ktorý svojimi službami aktívne podporuje vybrané podnikateľské zámery začínajúcich podnikateľov a poskytuje im dlhodobejšiu odbornú komplexnú starostlivosť prostredníctvom služieb Poradensko-informačného centra.

Mesto uzatvorilo s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania ako sprostredkovateľským orgánom (ďalej len „SORO“) zmluvu o poskytnutí NFP dňa 12.05.2005. Zmluva o poskytnutí NFP bola upravená ôsmymi dodatkami, pričom zmeny sa týkali najmä schváleného rozpočtu projektu, príloh k zmluve o poskytnutí NFP, označenia štatutárneho orgánu a ďalších povinností konečného prijímateľa.

Celkové náklady projektu podľa schváleného rozpočtu na základe zmluvy o poskytnutí NFP predstavovali sumu 1 716 964,91 € (51 725 285,00 Sk), z toho celkové oprávnené náklady projektu boli plánované na sumu 1 312 799,58 € (39 549 400,00 Sk). Nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) zahŕňal investičné náklady a ostatné investičné náklady, predstavujúce intenzitu 95 % z celkových oprávnených nákladov uvedených v schválenom rozpočte projektu. Členenie príspevku bolo nasledovné - príspevok ERDF: 984 599,68 € (29 662 050,00 Sk), t. j. 75 % z celkovej sumy oprávnených výdavkov a príspevok zo ŠR SR: 262 559,92 € (7 909 880,00 Sk), t. j. 20 % z celkovej sumy oprávnených výdavkov. Vlastné zdroje predstavovali 65 639,98 € (1 977 470 Sk), t. j. 5 % z celkovej výšky oprávnených výdavkov. Podľa záverečnej žiadosti o platbu celkové skutočné náklady ukončeného projektu predstavovali sumu 1 894 005,67 € (57 058 814,93 Sk), z toho skutočné celkové oprávnené náklady boli v sume 1 309 175,00 € (39 440 206,10 Sk). K navýšeniu celkových nákladov projektu oproti schválenému rozpočtu došlo z dôvodu uzatvorenia troch dodatkov k zmluve o dielo, ktoré súviseli so zabezpečením prác navyiac. Výška NFP bola konečnému prijímateľovi schválená v sume 1 247 159,57 € (37 571 930,00 Sk), pričom kontrola preukázala, že konečný prijímateľ ju čerpal v konečnej sume 1 243 716,20 € (37 468 194,38 Sk) z dôvodu zamietnutia preplatenia dvoch žiadostí o platbu (ďalej len „ŽoP“) zo strany SORO.

Kontrolou náležitostí zmluvy o poskytnutí NFP a jej ôsmich dodatkov bolo zistené, že v Dodatku č. 2 a v Dodatku č. 5 chýbali dátumy podpisu zmluvných strán, čo bolo v rozpore s článkami uvedených dodatkov, podľa ktorých dodatky nadobúdali platnosť a účinnosť dňom ich schválenia a podpísania zmluvnými stranami. Týmto konaním mesto nepostupovalo podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka, keď pri úprave zmluvných vzťahov neodstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami EÚ a ŠR SR

V rámci kontroly dodržiavania zákona o účtovníctve bola preverená správnosť vedenia účtovníctva súvisiaceho s poskytnutým NFP, pričom na kontrolovanej vybranej vzorke štyroch ŽoP nebol zistený nesúlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kontrolou poistenia majetku nadobudnutého v rámci projektu bolo zistené, že konečný prijímateľ poistil majetok v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP.

Kontrola procesu verejného obstarávania preukázala, že mesto nedodržalo niektoré ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní, keď ako obstarávateľ nevyžadovalo od osôb, ktoré sa zúčastnili na príprave a vyhotovení súťažných podkladov písomné vyhlásenie o nestrannosti a dôvernosti spracúvaných informácií. Zistené boli aj ďalšie dva nedostatky, keď mesto v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní požadovalo od uchádzačov neprimerane vysokú úhradu za súťažné podklady, ktorá nezodpovedala výške nákladov na ich rozmnoženie vzhľadom na nízky rozsah ich strán. Okrem toho mesto požadovalo od uchádzačov verejného obstarávania zloženie zábezpeky vo výške, ktorá presiahla sumu 5 % z predpokladanej ceny predmetu obstarávania.

3. Monitorovanie priebehu projektu, vyhodnotenie indikátorov projektu, publicita a kontroly vykonané kontrolnými orgánmi

Mesto nepreukázalo zaslanie oznámenia o začatí realizácie projektu SORO, čím nedodržalo zmluvu o poskytnutí NFP, keď malo v nej túto povinnosť ustanovenú.

Mesto zasielalo hlásenia o priebehu realizácie projektu na predpísanom tlačive a v stanovených termínoch a hlásenie o ukončení realizácie projektu predložilo SORO spolu so žiadosťou o záverečnú platbu.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že mesto oneskorene zaslalo SORO v štyroch prípadoch štvrtročné plány platieb a v dvoch prípadoch vyhodnotenie indikátorov projektu, čím nedodržalo článok zmluvy o poskytnutí NFP, kde boli stanovené termíny na ich predkladanie. Konečný prijímateľ v čase výkonu kontroly dodržal merateľné indikátorov projektu a dosiahol stanovené ciele projektu.

SORO vykonal počas implementácie projektu u konečného prijímateľa sedem kontrol, pričom päť bolo s výsledkom bez nezrovnalostí. Dva zistené nedostatky boli zo strany konečného prijímateľa v stanovenom termíne odstránené.

Fyzická obhliadka realizácie projektu preukázala, že miesto realizácie projektu bolo trvalo označené informačnou tabuľou s oznámením, že projekt bol spolufinancovaný z ERDF podľa zmluvy o poskytnutí NFP.

Zhrnutie

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že projekt bol ukončený a slúžil svojmu účelu a cieľu, na ktorý boli poskytnuté finančné prostriedky. Realizáciou projektu sa zvýšila zamestnanosť a výsledkom zrealizovaného projektu je podnikateľský inkubátor, slúžiaci malým a stredným podnikateľom v meste a jeho okolí, pričom na jeho spravovanie mesto založilo neziskovú organizáciu.

Kontrolou projektu boli zistené porušenia zmluvy o poskytnutí NFP, keď niektoré štvrtročné plány platieb a zoznamy indikátorov boli konečným prijímateľom zasielané po stanovenom termíne, keď konečný prijímateľ nepreukázal zaslanie oznámenia o začatí projektu a neuviedol v dvoch dodatkoch k zmluve o poskytnutí NFP dátum ich uzatvorenia. Ďalej konečný prijímateľ neodstránil pri úprave zmluvných vzťahov všetko, čo by mohlo viesť ku vzniku rozporov, čím nedodržal ustanovenie Občianskeho zákonníka. Pri kontrole postupov verejného obstarávania boli zistené nedostatky, keď konečný prijímateľ nevyžadoval od osôb, ktoré sa zúčastnili na príprave a vyhotovení súťažných podkladov písomné vyhlásenia o nestrannosti a dôvernosti spracúvaných informácií, keď požadoval neprimerane vysokú sumu za súťažné podklady vzhľadom na nízky rozsah ich strán, ktorá nezodpovedala nákladom na ich rozmnoženie a zároveň požadoval od uchádzačov verejného obstarávania vyššiu sumu na zloženie zábezpeky, ako mu umožňoval zákon.

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so štatutárnym orgánom mesta, ktorý prijal šesť opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a tieto tvoria prílohu správy. Kontrola preukázala, že konečný prijímateľ napriek zisteniam uvedeným v protokole o výsledku kontroly zásadne neporušil podmienky pridelenia NFP.

Návrh odporúčaní na riešenie zistených nedostatkov

Na základe kontrolou zistených nedostatkov NKÚ SR odporúča mestu venovať v budúcnosti zvýšenú pozornosť dodržiavaniu zmluvných podmienok na poskytnutie NFP v oblasti predkladania predpísaných dokumentov a venovať zvýšenú pozornosť na náležitosti uzatváraných zmlúv.